

لی کتکام و کاتلین بورن
ترجمه ابوالفضل هاشمی

هزینه نگهداری نشریات

مقدمه

سی و سومین شماره Library Journal قیمت نشریات را با روشی تازه در این سال بررسی کرده است. و حال آنکه ما همیشه درصدد بوده‌ایم با گنجاندن مناسب داده‌های تاریخی تصمیمات مربوط به بودجه را اتخاذ کنیم. بررسی امسال نه تنها به جمع آوری و جدول بندی داده‌ها^۱ بلکه به طرح ریزی هزینه سال ۱۹۹۴ نیز پرداخته است. این بررسی عواملی را ارزیابی می‌کند که به سختی با تصمیمات بودجه‌ای خوانندگان برای سال مالی جدید^۲ مطابقت پیدا می‌کند: تاریخ هزینه و ترقی و تنزل پول هر دو به یک درجه اهمیت دارند. بررسی سال ۱۹۹۳ این مجله ما را همچنین با دیگر تصمیمات ضروری بودجه آشنا می‌گرداند: ارزیابی هزینه‌های جامع خارجی همان قدر مفید است که انتشارات محلی^۳ بررسی قیمت، طرح ریزی هزینه، و تمایلات نشر اصولی هستند که برای تهیه و تجزیه داده‌ها به وسیله خدمات اشتراکی^۴ Ebsco، بیرمنگام، آلاباما استفاده می‌گردند.

لی کتکام رئیس کتابخانه های دانشگاه مونتوالو، آلاباما، کسی که به همراه کاتلین بورن - طبق نوشته این بررسی - مدیر فروش بخش دانشگاهی Ebsco است، می‌گوید: «درست نیست که داده‌های خام را به کتابداران بدهیم، ما باید به آنها در تفسیر داده ها کمک کنیم».

بیرمنگام که عضو هیئت مشاوران شبکه کتابخانه‌های دانشگاهی آلاباما نیز می‌باشد، هدفش را از این بررسی،

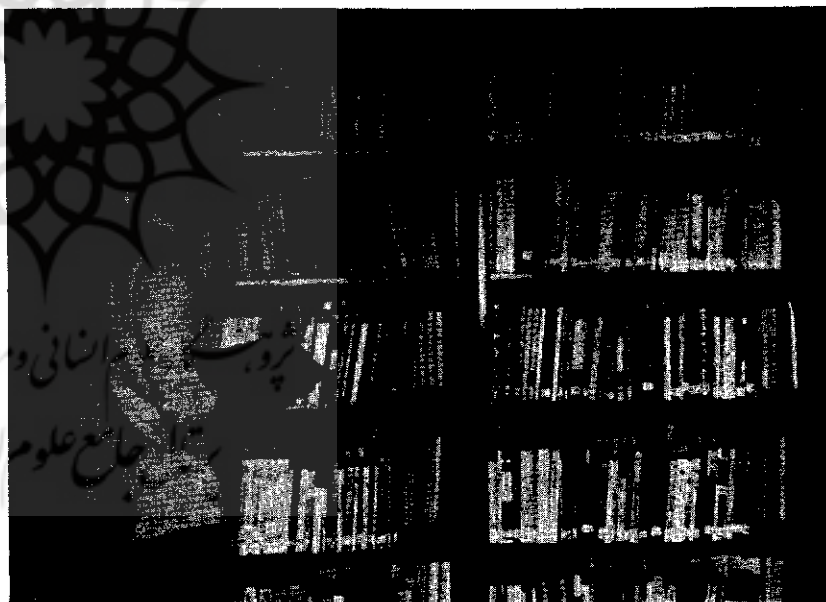

گردآوردن مجموعه کاملی از انتشارات در یک محل می‌داند: «ما امیدواریم که این مقاله به کتابداران اطلاعاتی بدهد که نیاز دارند و فهم آنها را از نشر بهبود بخشد.»

به گفته وی، «اما فقط به اندازه ای که به آنها کمک کند تا استراتژیهای بودجه ای قابل اجرا را تحت قاعده درآورند». کتکام و بورن هر دو عضو کمیته بررسی بهای مواد کتابخانه (LMPIC) از انجمن مجموعه ها و خدمات فنی کتابخانه‌ها (ALCTS) هستند که خود بخشی از انجمن کتابداران آمریکا (ALA) است.

***

پیش بینی قیمت نشریات ظاهراً به جهت بندی اطلاعات، انتقال دانش و تصادف همچنان باقی مانده است، با فهم تاریخ هزینه انتقال درست^{۱۱}، و اشاره به عواملی که می‌تواند بودجه هایی را به کتابخانه تحمیل کند، کتابداران را می‌توان آگاه کرد تا طرح ریزی بودجه را مستقیماً درک کنند.

این بررسی بر پایه سه فرضیه استوار است: (۱) تاریخ هزینه یکی از شاخصهای سودمند برای افزایشهای آینده است. (۲) انتشارات داخلی و خارجی بایستی جداگانه تجزیه و تحلیل شوند، زیرا قیمت گذارهای تاریخی متفاوت هستند، و (۳) که بر ترقی و تنزل پول، بر وضع هزینه نشریات تأثیر می‌گذارند و علی‌رغم اینکه غیر قابل پیش بینی هستند، باید بودجه بندی شوند.

سه انجمن بزرگ اطلاعات علمی (ISI)^{۱۱} پایگاههای خود را برای این تجزیه و تحلیل به کار می‌برند: نمایه استنادی علوم انسانی و هنر^{۱۲}، نمایه استنادی علوم اجتماعی^{۱۳}، و نمایه استنادی علوم^{۱۴}. این نمایه ها محصول جمع آوری فهرستی در حدود ۴۶۹۳ عنوان از بین تمام نظامها هستند. طبق دلایل واقعی، این بررسی به عنوان قیمت گذاری^{۱۵} شده‌ای محدود است که می‌تواند توسط یک کارگزار سفارش داده شود.

کاربرد Ebsco اشتراک در یک پایگاه اطلاعاتی خدماتی است که، ۲۲۰ هزار عنوان ثبت شده، پنج سال از تاریخ هزینه را برای هر عنوان و در سه نمایه گلچین کرده است. عناوین توسط سرعنوانهای موضوعی کتابخانه کنگره و برحسب قاره/کشور تنظیم شده است. قیمت و تقاضاهای مالی تجزیه و تحلیل شده، و طرح گسترش بودجه سال ۱۹۹۴ نیز برای هر سه شاخص «ISI» در نظر گرفته شده است. این بررسی برحسب داده‌هایی پایه ریزی شده است که از اول مارس ۱۹۹۳ در جریان هستند.

نگاهی به تقاضاهای هزینه

درباره انفجار هزینه نشریات^{۱۶} بسیار نوشته شده است. عوامل بارزی مانند تورم، تغییر ارزش دلار، گردشهای پستی، افزایش مجلات یا صفحات، و ترکیبات و انشعابات هزینه، آشکارا به بالا رفتن منحنی کمک می‌کنند.

ناشران نیز افزایش قیمت را در دوره‌هایی از ادامه رقابتها، بر حسب وضعیت تحقیقات، بازگاری نظامها و متون آن، کاهش مشتری^{۱۷} حذف اشتراک^{۱۸}، و فشار بازار طبع یا رکود آن توضیح داده اند. در صورتی که فهم عوامل پیشرفت مهم است، پیچیدگی زیاد آنها کاربردشان را در برآورد هزینه محدود می‌کند. برای مثال، می‌توان از افزایش هزینه زندگی در سال جدید نام برد. از طرف دیگر بررسی تاریخ یک نظام بسیاری از پیچیدگیهای موجود در مجموعه ارقام را کاهش می‌دهد. تغییر هزینه از سالی به سال دیگر، حتی به اندازه یک درصد شاخص معتبری در درجه بندی محسوب می‌شود و به عنوان یکی از عوامل توصیف و توضیح اثر ظاهر می‌شود. جای تعجبی نیست از اینکه می‌بینیم علوم در رأس جدول قرار گرفته اند. نگاهی به جدول شماره ۱ نشان می‌دهد که فیزیک بیشترین میانگین قیمت را در سال ۱۹۹۳ (۱۰۹۰ دلار)، شیمی

جدول ۱. تاریخ هزینه بر حسب موضوع

دوره تغییرات	دوره تغییرات	متوسط هزینه	دوره تغییرات	متوسط هزینه	دوره تغییرات	متوسط هزینه	دوره تغییرات	متوسط هزینه	دوره تغییرات	متوسط هزینه	دوره تغییرات	متوسط هزینه	موضوع
۳۳/۱۵	۸/۱۶	۶۸/۴۲	-۲/۷۲	۶۳/۲۸	۱۶/۹۰	۶۵/۰۵	۸/۲۵	۵۵/۶۴	۵۱/۴۰	۷۸	۷۸	کلیات	
۲۴/۴۹	۱۲/۶۱	۸۸/۵۳	۲/۲۲	۷۸/۶۲	۱۶/۲۰	۷۵/۴۳	۵/۹۴	۶۴/۹۲	۶۱/۲۷	۱۳۳	۱۳۳	فلسفه و مذهب	
۵۰/۶۶	۸/۹۸	۱۲۹/۲۹	۱۱/۸۳	۱۳۶/۹۸	۱۲/۳۱	۱۲۲/۴۹	۱۰/۰۶	۱۰۹/۰۶	۹۹/۰۹	۱۳۲	۱۳۲	روانشناسی	
۳۷/۴۷	۷/۳۳	۷۴/۱۶	۸/۸۳	۶۹/۱۰	۱۱/۰۰	۶۳/۴۹	۶/۰۴	۵۷/۲۰	۵۳/۴۵	۲۰۲	۲۰۲	تاریخ	
۶۷/۵۱	۸/۱۸	۲۳۶/۷۹	۱۳/۲۶	۲۱۸/۸۸	۲۴/۰۰	۱۹۳/۲۵	۱۰/۲۵	۱۵۵/۸۵	۱۴۱/۳۶	۶۱	۶۱	جغرافی	
۳۴/۰۳	۱/۲۸	۱۲۸/۲۹	۷/۳۳	۱۴۶/۶۱	۱۲/۷۴	۱۳۶/۶۰	۹/۳۷	۱۲۱/۱۶	۱۱۰/۷۸	۴۲	۴۲	انسان شناسی	
۲۴/۳۳	۸/۳۲	۶۵/۷۱	۶/۸۴	۶۰/۷۵	۱۸/۵۷	۵۶/۸۶	۵/۱۷	۴۷/۹۵	۳۵/۶۰	۱۶	۱۶	تفریحات	
۶۴/۶۵	۱۲/۱۴	۱۹۶/۸۶	۹/۸۶	۱۷۵/۵۵	۲۱/۹۰	۱۵۹/۷۹	۹/۶۴	۱۳۱/۰۸	۱۱۹/۵۶	۲۴۷	۲۴۷	اقتصاد و کار	
۵۴/۳۷	۱۱/۳۴	۱۳۸/۰۰	۹/۵۷	۱۳۳/۸۵	۱۴/۸۰	۱۱۳/۱۳	۱۰/۲۳	۹۸/۵۴	۸۹/۴۱	۲۴۱	۲۴۱	جامعه شناسی	
۵۸/۹۶	۱۲/۵۶	۱۱۲/۵۰	۷/۹۶	۹۹/۹۴	۲۱/۰۶	۹۲/۵۸	۸/۰۶	۷۶/۴۷	۷۰/۷۷	۶۲	۶۲	علوم سیاسی	
۵۲/۴۴	۱۳/۳۶	۸۲/۸۶	۷/۴۴	۷۳/۹۷	۱۶/۸۷	۶۸/۸۶	۷/۰۹	۵۸/۹۲	۵۵/۰۲	۸۵	۸۵	حقوق	
۵۸/۴۲	۱۴/۷۶	۱۳۰/۵۷	۵/۷۶	۱۱۳/۶۷	۱۶/۷۹	۱۰۷/۷۸	۱۱/۶۷	۹۲/۰۳	۸۲/۴۱	۹۷	۹۷	تعلیم و تربیت	
۲۵/۱۲	۵/۵۵	۵۶/۶۱	۱۱/۶۰	۵۳/۵۳	۱۱/۰۷	۲۷/۹۷	۱۰/۷۱	۴۳/۱۸	۳۹/۰۱	۲۷	۲۷	موسیقی	
۳۵/۶۷	۶/۶۹	۹۱/۲۳	۸/۱۷	۸۵/۵۱	۸/۰۷	۷۹/۰۵	۸/۷۷	۷۳/۱۴	۶۷/۲۵	۱۸	۱۸	هنر و معماری	
۳۷/۰۱	۸/۴	۶۷/۵۷	۵/۱۸	۶۲/۰۸	۱۴/۹۲	۵۹/۰۲	۴/۱۴	۵۱/۳۶	۴۹/۳۲	۲۹۲	۲۹۲	زبان و ادبیات	
۹۲/۹۱	۱۵/۹۱	۳۲۸/۸	۲۸/۲۷	۲۰۰/۳۵	۳۳/۰۲	۲۲۲/۱۵	۵/۶۶	۱۹۰/۳۴	۱۸۰/۴۹	۶۶	۶۶	علوم عمومی	
۵۹/۱۱	۱۲/۰۶	۵۶۷/۱۱	۸/۲۵	۵۰۶/۰۸	۲۱/۱۵	۴۶۶/۶۶	۸/۰۷	۳۸۵/۱۹	۳۵۶/۴۳	۱۳۱	۱۳۱	علوم ریاضی و کامپیوتر	
۶۸/۶۹	۲۳/۲۴	۸۱۰/۸۴	۸/۰۸	۶۵۵/۳۵	۲۲/۶۵	۶۰۶/۷۵	۲/۸۴	۴۴۴/۲۹	۳۸۰/۶۶	۲۱	۲۱	سناره شناسی	
۷۲/۶۷	۱۷/۵۹	۱۰۹۰/۳۳	۱۴/۱۲	۹۳۷/۷۷	۱۹/۴۶	۸۱۲/۴۰	۷/۰۰	۶۸۰/۰۶	۶۳۱/۶۶	۱۸۹	۱۸۹	فیزیک	
۷۱/۳۶	۱۳/۸۳	۱۰۴۲/۳۶	۱۶/۰۵	۹۱۵/۷۵	۲۳/۰۵	۷۸۹/۰۹	۵/۴۲	۶۴۱/۲۶	۶۰۸/۲۹	۱۹۳	۱۹۳	شیمی	
۵۶/۶۱	۱۶/۶۱	۲۳۳/۷۲	۳/۹۱	۳۸۰/۵۳	۲۳/۰۳	۳۶۶/۲۲	۴/۹۲	۲۹۷/۶۶	۲۸۳/۶۹	۶۸	۶۸	زمین شناسی	
۵۷/۶۲	۱۵/۴۳	۵۴۸/۴۱	۷/۱۷	۲۹۲/۹۴	۱۸/۹۲	۴۳۲/۱۴	۷/۱۳	۳۷۲/۶۲	۳۳۷/۸۱	۲۳۱	۲۳۱	زیست شناسی	
۵۷/۶۶	۱۶/۹۳	۲۲۹/۶۵	۸/۷۵	۳۷۵/۹۸	۱۶/۵۸	۳۳۵/۷۳	۶/۳۵	۲۹۶/۵۶	۳۷۸/۸۶	۵۷	۵۷	گیاه شناسی	
۵۵/۴۲	۱۲/۱۳	۲۱۳/۲۲	۸/۰۵	۳۶۲/۲۲	۱۴/۸۲	۳۳۵/۳۳	۹/۷۶	۲۹۱/۹۲	۲۶۷/۹۷	۱۰۶	۱۰۶	جانورشناسی	
۶۰/۵۷	۱۲/۶۵	۳۸۰/۰۶	۹/۸۳	۳۳۷/۳۶	۱۹/۶۹	۳۰۷/۱۷	۸/۴۲	۲۵۶/۶۴	۲۳۶/۷۰	۱۱۹۴	۱۱۹۴	بهداشت	
۵۷/۷۰	۱۵/۱۶	۲۹۲/۷۵	۵/۱۹	۲۵۲/۲۲	۲۰/۶۸	۲۲۱/۶۸	۷/۸۸	۲۰۰/۲۶	۱۸۵/۶۳	۱۷۷	۱۷۷	کشاورزی	
۷۷/۶۲	۱۰/۳۳	۵۳۰/۲۹	۱۵/۵۴	۲۸۰/۳۸	۲۸/۵۸	۴۱۵/۷۶	۸/۶۶	۳۳۳/۳۲	۲۹۸/۶۷	۳۸۶	۳۸۶	مهندسی و تکنولوژی	
۶۵/۹۵	۱۲/۹۴	۴۲۲/۸۵	۸/۵۱	۳۶۷/۸۸	۳۲/۱۳	۳۳۹/۰۲	۰/۷۰	۲۵۶/۵۹	۲۵۴/۸۰	۱۳	۱۳	علوم غذایی	
۵۳/۷۶	۶/۰۶	۱۲۷/۰۸	۱۲/۹۲	۱۱۹/۸۲	۱۵/۹۴	۱۰۶/۱۱	۱۰/۷۳	۹۱/۵۲	۸۲/۶۵	۶۲	۶۲	علوم کتابداری و اطلاع رسانی	

جدول ۲. درصد تغییرات هزینه بر حسب ۱۹۹۳ - ۱۹۸۹

موضوع	درصد تغییرات
علوم عمومی	۹۲/۹۱
مهندسی و تکنولوژی	۷۷/۶۲
فیزیک	۷۲/۶۷
شیمی	۷۱/۳۶
ستاره شناسی	۶۸/۶۹
جغرافی	۶۷/۵۱
علوم غذایی	۶۵/۹۵
اقتصاد و کار	۶۴/۶۵
بهداشت	۶۰/۵۷
علوم ریاضی و کامپیوتر	۵۹/۱۱
علوم سیاسی	۵۸/۹۶
تعلیم و تربیت	۵۸/۴۳
کشاورزی	۵۷/۷۰
گیاه شناسی	۵۷/۶۶
زیست شناسی	۵۷/۶۲
زمین شناسی	۵۶/۴۱
جانور شناسی	۵۵/۴۴
علوم کتابداری و اطلاع رسانی	۵۳/۷۶
حقوق	۵۲/۴۴
روانشناسی	۵۰/۶۶
موسیقی	۴۵/۱۲
فلسفه و مذهب	۴۴/۴۹
تفریحات	۴۴/۳۳
تاریخ	۳۷/۴۷
زبان و ادبیات	۳۷/۰۱
هنر و معماری	۳۵/۶۷
انسان شناسی	۳۴/۰۳
کلیات	۳۳/۱۵

جدول ۳. درصد تغییرات هزینه بر حسب موضوع ۱۹۹۳ - ۱۹۹۲

موضوع	درصد تغییرات
ستاره شناسی	۲۳/۷۴
فیزیک	۱۷/۵۹
گیاه شناسی	۱۶/۹۳
زمین شناسی	۱۶/۶۱
علوم عمومی	۱۵/۹۳
زیست شناسی	۱۵/۴۳
کشاورزی	۱۵/۱۶
علوم غذایی	۱۴/۹۴
تعلیم و تربیت	۱۴/۸۶
جانور شناسی	۱۴/۱۳
شیمی	۱۳/۸۳
حقوق	۱۳/۳۶
بهداشت	۱۲/۶۵
فلسفه و مذهب	۱۲/۶۱
علوم سیاسی	۱۲/۵۶
اقتصاد و کار	۱۲/۱۴
علوم سیاسی و کامپیوتر	۱۲/۰۶
جامعه شناسی	۱۱/۳۴
مهندسی و تکنولوژی	۱۰/۴۳
روانشناسی	۸/۹۸
زبان و ادبیات	۸/۸۴
تفریحات	۸/۳۴
جغرافی	۸/۱۸
کلیات	۸/۱۶
تاریخ	۷/۳۳
هنر و معماری	۶/۶۹
علوم کتابداری و اطلاع رسانی	۶/۰۶
موسیقی	۵/۷۵
انسان شناسی	۱/۲۸

(۱۰۴۲ دلار)، ستاره شناسی (۸۱۱ دلار)، علوم ریاضی و کامپیوتر ۵۶۷ دلار، زیست شناسی ۵۴۸ دلار و مهندسی و تکنولوژی ۵۳۰ دلار را به خود اختصاص داده‌اند. این شش موضوع در مدت پنج سال، موقعیت نسبی خود را به صورت یکنواخت حفظ می‌کنند، و بدین صورت سلسله مراتب

تاریخی قیمت را روشن می‌نماید. پس از این شش موضوع سلسله مراتب فوق، زمین شناسی ۴۴۴ دلار، گیاه شناسی ۴۴۰ دلار، علوم غذایی ۴۲۳ دلار، جانورشناسی ۴۱۳ دلار، بهداشت ۳۸۰ دلار، و علوم عمومی ۳۴۸ دلار دنبال می‌شود.

کتابخانه‌ها حذف بخش عمده ای از نشریات را در دستور کار خود قرار داده‌اند، و گاه تعجیبی ندارد، در بسیاری موارد، مجلات هسته نیز در معرض کاهش قرار گرفته اند. ما با مشاهده مجلات علوم عمومی در رأس فهرست موضوعات، با افزایشی در حدود ۹۳ درصد در چهار سال گذشته کاملاً غافلگیر شدیم. با مروری بر ۶۶ عنوان در سده علوم عمومی، اقدام و انجام شرکتها و مجلات علمی در موضوعات سبیرتیک، هوش مصنوعی، و دیگر موضوعات که افزایش بیشتری می‌یابد قابل فهم است.

هزینه بر حسب کشور تولید کننده

علاوه بر تاریخ هزینه، رسیدگی به تفاوت‌های بارز بین قیمت گذاری نشریات داخلی و خارجی نیز مهم است. بنابر جدول ۴ روشن می‌شود که، هزینه مجلات خارجی بیش از مجلات داخلی (آمریکایی) اهمیت دارد. نگاهی به اعداد به روشنی نشان می‌دهد که اثرات اضافی زیر عواملی هستند که با قیمت‌های خارجی در ارتباط نزدیک می‌باشند: سیاست‌های قیمت‌گذاری متفاوت به وسیله انتشارات خارجی، تقاضای کتابخانه‌های آمریکا برای تحویل سریع تر^{۲۰}، تأثیر ترقی و تنزل پول و تغییر اوضاع سیاسی و اقتصادی جهان. شگفت انگیزتر آنکه، تفاوت در علوم انسانی و هنر بیشتر از همه مشهود است. به عنوان مثال در سال ۱۹۸۹، متوسط هزینه یک مجله خارجی در علوم انسانی و هنر، ۹۲ درصد بیشتر از یک مجله آمریکایی بود. این تفاوت تا سال ۱۹۹۳ به ۱۱۷ درصد افزایش یافت. این ارقام اشاره می‌کند که ممکن است عناوین

که با میانگین کمتری از هزینه به رأس جدول وابسته هستند. (به جهت مقاصد این بررسی، موضوعات پزشکی و علوم و البته در یک گروه بزرگ جمع شده‌اند. در نتیجه، متوسط هزینه همه آنها با عنوان بهداشت ثبت گردیده است. برای کتابخانه‌هایی که به تفکیک، نیاز به شرح بیشتری دارند، شاخص Ebsco^{۱۹} برای بررسی قیمت‌ها معرفی می‌گردند).

صعود حوزه ستاره شناسی به رأس جدول، با سه برابر قیمت متوسط برای هر عنوان در سال ۱۹۹۳ مورد جالبی است. نگاهی به عناوین ستاره شناسی نشان می‌دهد که ۱۰ شماره از ۲۱ عنوان در فهرست هزینه بیشتر از ۵۰۰ دلار، و هزینه پنج شماره نیز بیشتر از ۱۰۰۰ دلار برآورد شده است.

طرح کاهش

اگر هزینه های افزوده در نسبت‌های جاری ادامه یابد، چهار سال بعد عناوین فیزیک، شیمی، و ستاره شناسی پرخرج تر از همه خواهند شد، و به ترتیب به ۱۸۸۳ دلار، ۱۷۸۶ دلار، ۱۳۶۸ دلار، خواهند رسید. عناوین مهندسی و تکنولوژی ۹۴۳ دلار و عناوین علوم ریاضی و کامپیوتر با ۹۰۲ دلار بیشتر از زیست شناسی (۹۶۴ دلار) حرکت خواهند کرد.

جدول ۲ گویای این مطلب است که هزینه نسبی نظامها در چهار سال بعد افزایش می‌یابد و جالب است بدانید که ۲۱ موضوع از ۲۹ موضوع طبقه بندی شده تا بیش از ۵۰ درصد افزایش یافته‌اند، در صورتی که بودجه کتابخانه‌ها در طی همین مدت زمان با حرکتی معمولی ادامه داشته است. در حقیقت کمترین افزایش باز هم بیش از ۳۳ درصد بود. با این اوضاع اگر

جدول ۴. تاریخ هزینه بر حسب موضوعات کلی

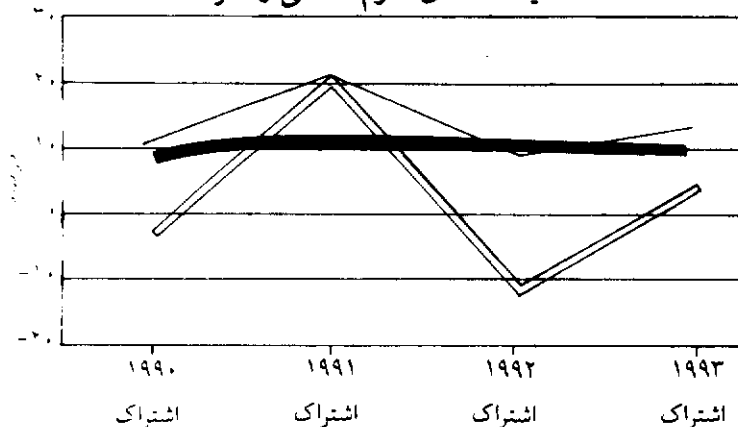
موضوع	تعداد متوسط عناوین	متوسط هزینه هر عنوان به دلار ۱۹۸۹	متوسط هزینه هر عنوان به دلار ۱۹۹۰	درصد تغییرات	متوسط هزینه هر عنوان به دلار ۱۹۹۲	درصد تغییرات	متوسط هزینه هر عنوان به دلار ۱۹۹۳	درصد تغییرات
نمایه استادی علوم انسانی و هنر								
نشریات آمریکایی	۷۲۱	۵۵/۲۳	۶۰/۲۱	۸/۶	۶۶/۵۶	۱۰/۵	۷۳/۰۱	۹/۷
نشریات غیر آمریکایی	۷۱۵	۱۰۶/۲۰	۱۱۷/۰۶	۱۰/۲	۱۲۱/۶۹	۲۱/۰	۱۵۳/۵۷	۸/۴
نمایه استادی علوم اجتماعی								
نشریات آمریکایی	۷۲۹	۷۲/۰۸	۸۱/۸۹	۱۰/۵	۸۹/۵۲	۹/۳	۹۹/۵۱	۱۱/۲
نشریات غیر آمریکایی	۵۲۹	۱۲۹/۱۳	۱۴۱/۱۹	۹/۳	۱۷۷/۰۶	۲۵/۲	۱۹۳/۱۹	۹/۱
نمایه استادی علوم								
نشریات آمریکایی	۱۰۷۳	۲۲۳/۷۷	۲۴۵/۲۵	۹/۶	۲۷۲/۹۶	۱۲/۱	۳۰۹/۹۲	۱۲/۷
نشریات غیر آمریکایی	۱۶۲۲	۳۹۰/۲۱	۴۱۶/۳۷	۶/۷	۵۱۸/۲۷	۲۳/۵	۵۷۶/۲۲	۱۱/۲

هنگام بینہ نگہداد کی فیسریاوت

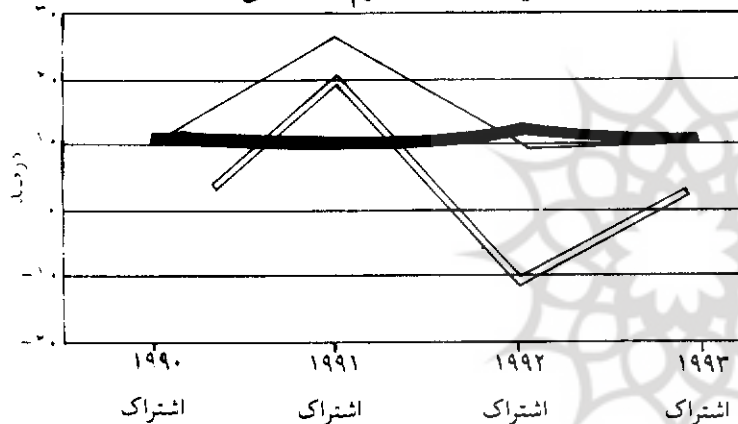
جدول ۵. تاریخ مزینہ بر حسب قارہ اکثریت بنا

قارہ/اکثور	تعداد متوسط	متوسط مزینہ	متوسط مزینہ	درصد	متوسط مزینہ	متوسط مزینہ	درصد	درصد	درصد
آمریکای شمالی	۲۱۲۶	۱۹۸۹	۱۹۹۰	۹/۸۰	۱۳۳/۸۷	۱۱/۶۰	۱۹۲/۳۳	۱۱/۷۷	۲۱۲/۲۳
ایالات متحدہ	۱۰۴	۱۴۱/۸۹	۶۰/۳۶	۸/۰۴	۷۶/۳۷	۲۶/۳۱	۸۲/۵۵	۸/۰۹	۸۲/۱۱
دیگر کشورما	۷	۳۷/۶۳	۳/۵۰	۳/۵۰	۳۷/۶۳	-۲/۳۹	۳۷/۶۳	-۰/۱۲	۲۰/۷۱
جمع متوسط آمریکای شمالی	۲۲۵۷	۱۳۷/۸۸	۱۵۱/۲۸	۹/۷۲	۱۶۸/۸۸	۱۱/۶۲	۱۸۸/۵۲	۱۱/۶۳	۲۰۹/۴۰
اروپا	۱۴۸	۱۳۸/۲۱	۱۵۵/۳۵	۱۲/۴۰	۱۸۶/۵۵	۲۰/۰۸	۱۹۲/۵۷	۲/۳۳	۲۱۸/۸۸
فرانسہ	۳۱۱	۳۷۶/۵۹	۲۰۷/۳۳	۸/۱۶	۷۸۳/۸۷	۱۸/۷۹	۲۷۷/۶۰	-۱/۳۰	۵۸۲/۱۹
ایرلینڈ	۳۷	۳۳۵/۷۹	۵۰۷/۳۳	۱۶/۴۱	۶۰۶/۶۰	۱۹/۵۷	۶۷۲/۲۵	۱۱/۱۵	۸۹۰/۳۶
ایٹالیا	۵۳	۱۱۰/۸۴	۱۲۰/۸۹	۹/۰۷	۱۳۳/۷۷	۱۱/۴۸	۱۳۹/۴۴	۲/۲۷	۱۳۰/۸۴
مطند	۳۰۹	۵۹۰/۹۲	۶۳۳/۰۰	۷/۱۲	۸۳۳/۴۶	۳۱/۶۷	۸۶۹/۴۵	۴/۲۹	۱۰۶۶/۳۷
سویڈ	۱۷۸	۲۲۸/۳۳	۲۶۱/۷۱	۳/۰۱	۶۳۸/۲۸	۲۸/۲۹	۶۳۳/۲۲	-۰/۵۹	۷۱۲/۷۱
جرمنیا	۱۰۲۱	۲۳۹/۸۶	۲۷۶/۷۳	۱۰/۷۶	۳۳۰/۰۷	۲۲/۸۸	۴۰۴/۲۹	۱۸/۸۸	۴۲۷/۳۹
دیگر کشورما	۲۰۵	۱۲۵/۲۴	۱۵۳/۸۴	۵/۹۲	۱۸۹/۰۸	۲۲/۹۱	۲۱۲/۶۳	۱۲/۹۸	۲۲۹/۲۸
جمع متوسط اروپا	۲۲۱۲	۳۰۸/۰۷	۳۳۳/۸۷	۸/۳۷	۲۱۸/۹۵	۲۵/۲۸	۴۶۳/۵۸	۱۰/۶۵	۵۳۰/۸۸
آسیا	۸۱	۲۰۲/۸۷	۲۰۲/۸۳	-۰/۰۲	۲۱۶/۱۳	۶/۵۶	۲۳۵/۵۰	۲/۳۳	۲۳۶/۷۲
ژاپن	۶۳	۸۰/۶۶	۸۳/۴۵	۳/۲۶	۱۰۲/۳۷	۲۲/۸۰	۱۱۹/۹۹	۱۷/۰۹	۱۲۷/۳۳
دیگر کشورما	۱۲۴	۱۵۹/۸۰	۱۵۹/۲۵	-۰/۳۴	۱۷۵/۲۷	۱۰/۱۹	۱۸۹/۷۶	۸/۱۴	۲۰۷/۸۹
جمع متوسط آسیا	۷۰	۹۶/۸۱	۱۰۶/۳۱	۹/۸۱	۱۱۹/۱۳	۱۲/۰۶	۱۲۵/۳۳	۵/۱۹	۱۲۸/۲۳
استرالیا و نیوزیلینڈ	۱۶	۵۵/۳۳	۵۶/۵۹	۲/۲۸	۶۰/۱۶	۶/۳۱	۶۲/۰۱	۳/۰۷	۶۹/۶۳
آمریکای جنوبی	۱۴	۲۹/۷۹	۳۳/۶۷	۱۳/۰۲	۶۹/۷۶	۱۰۷/۱۹	۵۶/۰۹	-۱۹/۶۰	۶۱/۸۱
آفریقا									

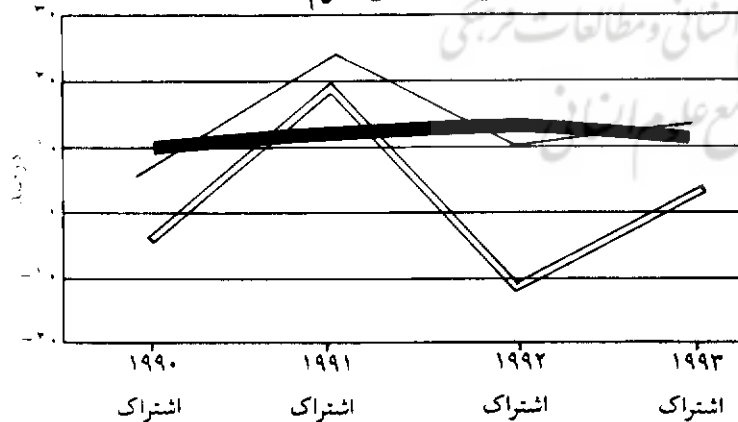
نمایه استنادی علوم انسانی و هنر

نمایه استنادی علوم اجتماعی

نمایه استنادی علوم

— پول و هزینه آمریکایی
 - - - - - میزان مبادله
 ■ پول و هزینه غیر آمریکایی

نمودار ۱: ترقی و تنزل پول و هزینه بر حسب موضوعات کلی

علوم انسانی و هنر، مخصوصاً در کتابخانه هایی که سفارش تعداد عناوین خارجی آنها در علوم انسانی و هنر بیشتر است، مستلزم بودجه کلانی در آینده باشد. هزینه یک عنوان خارجی در علوم یا علوم اجتماعی نسبت به مشابه داخلی آن در سال ۱۹۸۹، ۷۴ درصد بیشتر بود. رشد متغیر یک عنوان خارجی در خلال این مدت، ۹۳ درصد برای علوم اجتماعی و ۹۰ درصد برای علوم ترقی داشته است. مقایسه درصد تغییرات در هزینه ها، در مدت این سالها نشان می دهد که فشار تورم بیشتر بر عناوین آمریکایی است، به طوری که این فشار از علوم انسانی و هنر آغاز می شود و سپس به طرف علوم اجتماعی و در نهایت، علوم حرکت می کند. درصد تغییرات برای عناوین خارجی بیشتر متغیر است، هم از سالی به سال دیگر و هم از طبقه ای به طبقه دیگر، نتیجه ای که هم از افزایش قیمت و هم از ترقی و تنزل پول ناشی می شود.

نقش بزرگ انتشارات خارجی

هنگامی که هزینه قاره یا کشور تقسیم می شود (جدول ۵) تأثیر انتشارات خارجی بر بودجه نشریات بیشتر معلوم می شود. انتشارات آمریکایی ۴۶ درصد از مجموعه فهرست مورد بررسی و همینطور ۲۸ درصد از هزینه کل را به خود اختصاص می دهند. سه کشور اروپایی نیز در برگیرنده قسمت عمده ای از عناوین خارجی می باشند. مجلات آلمانی هفت درصد از عناوین موجود و ۱۱ درصد از هزینه کل را تشکیل می دهند. نشریات هلندی نیز هر چه هفت درصد از مجموعه را شامل می شوند، اما در حدود ۲۰ درصد از هزینه کل را به خود اختصاص می دهند. بریتانیا بزرگترین بخش خارجی بازار را با ۲۲ درصد از فهرست و ۲۶ درصد از کل در اختیار گرفته است. از وقتی که اکثریت نشریات خارجی توسط کتابخانه های آمریکا از این سه کشور سفارش داده شده است، نسبت معکوسی بین تعداد عناوین و ارزش دلار بوجود آمده است. جداولی که درصد تغییرات هزینه را بر حسب کشور نشان می دهند (جدول ۸ و ۹) به همراه جدول ۵ کاربرد بهتری دارند. همان طور که وجود آفریقا در رأس جدول ۸ نشان می دهد، بایستی توجه داشته باشیم که افزایش درصد بیشتر، همیشه منتج به افزایش سرعت نمی شود. مجلات آفریقایی ممکن است در چهار سال گذشته تا ۱۰۷ درصد افزایش داشته

باشد، اما آنها در سال ۱۹۸۹ از یک متوسط پایه زیر ۳۰ دلار آغاز کرده‌اند. در نقطه مقابل آن ایرلند قرار دارد، که به ترتیب مکان دوم و اول را در جداول ۸ و ۹ به خود اختصاص می‌دهد. در این مورد، در صدهای بزرگ در زمره افزایشی به کار برده می‌شوند که متوسط هزینه آن خیلی بالا است، در نتیجه متوسط هزینه برای یک مجله ایرلندی از ۸۹۰ دلار در سال ۱۹۹۳ می‌گذرد.

جداول ۸ و ۹ توسط گروهی از کشور های اروپایی - ایرلند، هلند، بریتانیا، سوئد، فرانسه و آلمان - به استثنای بریتانیا در سالهای ۱۹۹۲-۹۳ تسخیر شده‌اند. به واسطه اشتراک سال ۱۹۹۳، با سقوط نرخ پوند بسیاری از نشریات بریتانیایی برای کتابخانه های آمریکا ارزاتر گردید، بدین سبب بریتانیا به مراتب پائین تری در جدول سقوط کرد. با وجود این، در یک دوره چهارساله، بریتانیا در زمره بالاترین کشورهای اروپایی در افزایش درصد قرار گرفته است.

اغتشاش در ترقی و تنزل پول

ترقی و تنزل پول یکی از عوامل اغتشاش در طراحی هزینه نشریات است. برای کتابخانه‌هایی که شماره‌های مهم عناوین خارجی را مشترک شده اند، ترقی و تنزل پول می‌تواند بودجه ها را غارت کند. قدرت دلار آمریکا گامی در مقایسه با پول اروپا محاسبه می‌شود تا رابطه قدرت خرید کتابخانه ها را نشریات اروپایی بدقت حفظ کند. این نظر در جدول شماره ۱۰ بیان شده است، که میزان درصد تغییرات متوسط هزینه

اشتراک آمریکایی و غیرآمریکایی را از سالی به سال دیگر نشان می‌دهد. نمودار شماره ۱ ارتباط نزدیک هزینه نشریات خارجی و دوام پولهای اروپایی را در مقابل دلار آمریکا نشان می‌دهد. به بیان ساده تر، هنگامی که خط میزان مبادله^{۲۲} ترقی می‌کند، پولهای اروپایی قدرت بیشتری دارند و هزینه انتشارات اروپایی برای کتابخانه های آمریکا بالاتر است. با وجود این، نگاهی به نمودار شماره ۱ نشان می‌دهد که وقتی دلار رشد بیشتری پیدا می‌کند، هزینه ها با همان شدتی که در هنگام سقوط دلار وجود دارد، تنزل نمی‌کنند.

طراحی کار

مروری بر داده‌ها، جایی برای تودید باقی نمی‌گذارد که هزینه نشریات از سالی به سال دیگر توسط آرایش نیروهایی که در تشخیص ساده هستند صورت می‌گیرد؛ اما پیش بینی آن دشوار است. طرح ریزی هزینه که از ایجاد یک مدل برای یک بودجه در مراحل پیش بینی آغاز می‌شود می‌تواند توسط کتابخانه‌ها، عملاً در شراکت با کارگزار نشریات کتابخانه^{۲۳} دنبال شود.

کارگزار احتمالاً جریان کار را با جمع آوری اطلاعات^{۲۴} در اسرع وقت از انتشارات بزرگ آغاز می‌کند که این اطلاعات درباره افزایش قیمت پایه برای اشتراک سال آینده است. برآورد ناشران در پاسخ به تورم پیش بینی شده، افزایش صفحه و جلد، افزایشهای پستی، نتیجه حذف، و غیره اتخاذ می‌گردد. اگر ناشر خارج از ایالات متحده باشد، عامل تبدیل پول

جدول ۶. تاریخ هزینه خلاصه مقالات مجلات

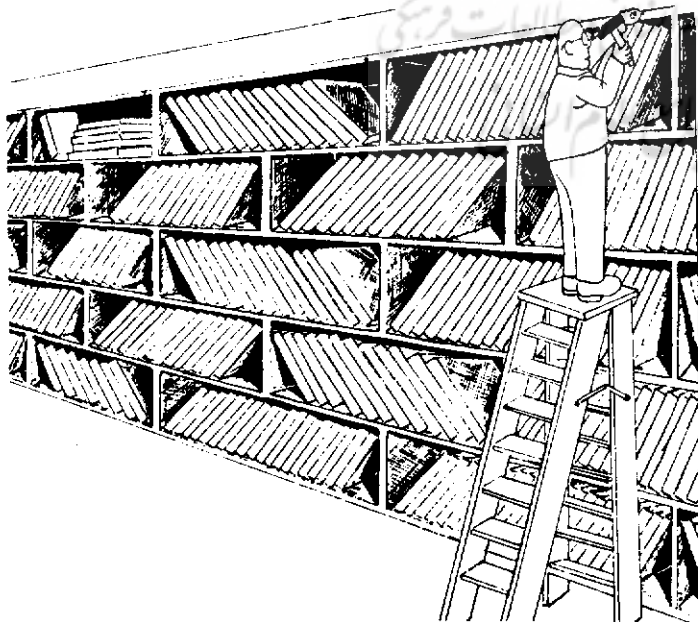
نمایه	تعداد متوسط عناوین	متوسط هزینه هر عنوان به دلار	متوسط هزینه هر عنوان به دلار	درصد تغییرات	متوسط هزینه هر عنوان به دلار	درصد تغییرات	درصد تغییرات	درصد تغییرات
خلاصه مقالات مجلات	۳۰۴	۳۶/۵۲	۳۸/۰۸	۴/۲۱	۴۲/۸۵	۱۲/۵۲	۲۲/۸۷	۲/۲۸
		۱۹۸۹	۱۹۹۰		۱۹۹۱	۱۹۹۲	۱۹۹۳	۸۹-۹۳
		۲۶/۱۰	۲۸/۰۸	۴/۲۱	۲۲/۸۷	۱۲/۵۲	۲/۲۸	۲۶/۱۶

جدول ۷. طراحی هزینه سال ۱۹۹۴ برای خلاصه مقالات مجلات

تعداد عناوین	درصد فهرست	هزینه سال ۱۹۹۳	درصد هزینه	طرح ریزی درصد	طرح ریزی هزینه	درصد هزینه	طرح ریزی کلی
۲۶۷	۸۶/۷	۹/۷۵۶	۶۸/۷	۱۰/۵	۱۰/۸۷۰	۶۹/۷	۸/۹
۴۱	۱۳/۳	۴/۴۴۲	۳۱/۳	۵/۵	۴/۶۸۶	۳۰/۳	۸/۹

بایستی به طرح ریزی قیمت ناشران اضافه شود. میزان مبادله فرار پیش بینی این عامل را مشکل تر می‌سازد. صدور پول بر هزینه های نشریات بسته به اینکه چگونه ناشران قیمت‌هایشان را تعیین کنند، از دو طریق تأثیر می‌کند. تعدادی از ناشران از یک مسیر تبدیل ثابت استفاده می‌کنند. وقتی قیمت‌های اشتراک و مسیرهای تبدیل ثابت شدند، ترقی و تنزل پول بند می‌آید و این نتیجه خوبی برای مشترکین آمریکایی است. ناشران دیگر در صورتی که سفارش محلی باشد، بسادگی قیمت‌های اشتراک و نیازهای مشترکین را برای پرداخت اصولی قیمت بر یک مسیر مبادله ای قرار می‌دهند. داده‌های تاریخی هم درباره قیمت و هم ترقی و تنزل پول بی نهایت مفید هستند. زیرا آنها جهت رشد هزینه طرح براساس "دانسته‌ها" عمل می‌کنند که از روی این طرح نیز می‌توان براساس "ناشناخته‌ها" طرح ریزی نمود. این عمل سرانجام مستقیماً درک می‌شود. بعد از توجه به واقعیات و تقاضاها، کارگزاران بایستی دل به دریا بزنند و پیشگویی‌هایشان را به منصه عمل برسانند، که معمولاً بنا بر میزان افزایش هزینه های داخلی و خارجی اظهار نظر می‌کنند. پیش‌بینی نهایی توسط کتابداران، بر پایه آگاهی از ترکیب عناوین در مجموعه و فلسفه بودجه کتابخانه^{۲۵} طرح می‌شود. روش محافظه کارانه بودجه براساس دانسته‌های واقعی و تقبل شکست در برابر ناشناخته‌ها پایه ریزی می‌گردد. روش ملایم‌تر دیگری بردانسته‌ها تأکید می‌کند اما از اظهار نظر درباره

جدول ۸. درصد تغییر هزینه برحسب قاره/کشور ۱۹۹۸-۱۹۹۳

کشور/قاره	درصد تغییرات
آفریقا	۱۰۷/۴۸
ایرلند	۱۰۴/۳۱
هلند	۸۰/۴۶
بریتانیا	۷۱/۰۵
سوئد	۵۹/۴۵
فرانسه	۵۸/۳۷
آلمان	۵۴/۶۰
ایالات متحده	۵۲/۵۳
کانادا	۴۶/۷۳
استرالیا و نیوزیلند	۳۲/۴۴
ایتالیا	۲۷/۰۷
آمریکای جنوبی	۲۵/۸۴
ژاپن	۲۱/۶۱

جدول ۹. درصد تغییر هزینه برحسب قاره/کشور ۱۹۹۳-۱۹۹۲

کشور/قاره	درصد تغییرات
ایرلند	۳۲/۰۵
هلند	۲۲/۶۸
آلمان	۲۱/۹۰
فرانسه	۱۳/۶۶
سوئد	۱۲/۶۰
آمریکای جنوبی	۱۲/۲۹
ایالات متحده	۱۱/۳۷
آفریقا	۱۰/۲۰
ژاپن	۹/۴۱
بریتانیا	۵/۷۱
استرالیا و نیوزیلند	۲/۳۲
ایتالیا	۱/۰۰
کانادا	-۰/۵۳

نوشته شدن این مقاله واقع شده اند. هم ناشران اروپایی و هم آمریکایی تورم قیمتها را در حدود ۱۰/۵ درصد برای اشتراک سال ۱۹۹۴ برورد کرده اند. اگر سفارشات سال ۱۹۹۴ امروز پرداخت شود، توسط دوام رایج دلار در برابر پولهای اروپایی، موکول به دنبالت کشور اصلی، ۱۰/۵ درصد افزایش تورم برای عناوین خارجی کاملاً جبران می شود. خطرکنندگان بایستی آسوده خاطر باشند که بودجه عناوین خارجی که نخواهد شد، با وجود این، مطمئن نیستیم که دلار به دوام رایج خود باقی خواهد ماند، روشن است که، روش ملایم تر موارد پنهان را آشکار می کند و اجازه می دهد که اندکی از ضعف دلار را توسط سفارشات زمانی برای اشتراکات سال ۱۹۹۴ که کنیم، ۵/۵ درصد افزایش هزینه خارجی عاملی مؤثر بر جدول است که ۱۰/۵ درصد تورم قیمت عناوین خارجی را فقط تا اندازه ای که توسط یک دلار نیرومند جبران شود، تقبل می کند. مدیر بودجه محافظه کار، از طرف دیگر، ۱۰/۵ درصد تورم را برای عناوین خارجی قبول می کند اما تعهدی نمی کند که یک دلار قوی مقداری از افزایش قیمت را جبران نماید. پیش بینی قیمت نشریات ممکن است بیشتر هنر باشد تا علم، اما روشن است که این مرحله توسط استفاده از داده های تاریخی هزینه و تقاضاهای پولی انجام گرفته است. اطلاع از فهرست عناوین نسبی کتابخانه های کشور مبدأ همچنین قدرت دستیابی به داده های هوشمند را برای پیش بینی

پیش بینی های ناشناخته خودداری می نماید. روش سوم روشی است که دانسته ها را مورد رسیدگی قرار می دهد و در عین حال برای پیشگویی ناشناخته ها نیز اعتبار بالایی قائل است. این روش به روش "خطرپذیری معروف است. جدول ۱۰ روش مناسبی را برای پیش بینی براساس دانه ها و پس بینی ناشناخته ها نشان می دهد زیرا آنها در زمان

جدول ۱۰. طرح ریزی هزینه سال ۱۹۹۴ بر حسب موضوعات کلی

نمایه استادی علوم و هنر	تعداد عناوین	درصد فهرست	هزینه سال ۱۹۹۳ به دلار	درصد هزینه	طرح ریزی درصد افزایش	طرح ریزی هزینه سال ۱۹۹۴ به دلار	درصد هزینه	طرح ریزی کلی افزایش
نشریات آمریکایی	۷۳۰	۵۰/۸	۵۸/۱۵۸	۳۲/۲	۱۰/۵	۶۲/۲۶۵	۳۳/۳	۷/۱
نشریات غیر آمریکایی	۷۰۷	۴۹/۲	۱۲۲/۲۱۲	۶۷/۸	۵/۵	۱۲۸/۹۳۴	۶۶/۷	۷/۱
نمایه استادی علوم اجتماعی								
نشریات آمریکایی	۷۳۵	۵۷/۸	۸۰/۴۳۷	۴۱/۶	۱۰/۵	۸۸/۹۲۳	۴۲/۷	۷/۶
نشریات غیر آمریکایی	۵۳۶	۴۲/۲	۱۱۳/۲۰۳	۵۸/۴	۵/۵	۱۱۹/۴۲۹	۵۷/۳	۷/۶
نمایه استادی علوم								
نشریات آمریکایی	۱/۰۷۸	۳۹/۹	۳۷۲/۹۷۸	۲۵/۹	۱۰/۵	۴۱۲/۱۴۱	۲۶/۷	۶/۸
نشریات غیر آمریکایی	۱/۶۲۴	۶۰/۱	۱۰۶۹/۸۶۴	۷۲/۱	۵/۵	۱۲۸/۷۰۷	۷۳/۳	۶/۸

1. Tabulates
  2. coming fiscal year
  3. domestic publications
  4. Ebsco publication
- ناشری که در آلاباما، آمریکا فعالیت می کند و در زمینه های اطلاع رسانی نیز فعالیت داشته است .
5. LMPIC : The Library Materials Price Index Committee.
  6. ALCTS : The Association for Library Collections and Technical Services.
  7. ALA : The American Library Association.
  8. Combination of Knowledge
  9. Cost history
  10. Sharp intuition
  11. ISI : Institute for scientific information
  12. Arts and humanities citation index
  13. Social Sciences Citation index
  14. Science citation index
  15. prepriced titles
  16. Exploding cost of periodicals
  17. reduced audiences
  18. canceled subscriptions
  19. Ebsco's Index Medicis
  20. faster delivery
  21. Library's ability to pay
  22. exchange rate
  23. library's periodicals vendor
  24. gathering information
  25. Library's budgeting philosophy

۲۶. "میزان مبادله" خطی است که بر پایه متوسط پنج بزرگ اروپایی: پوند انگلیس، گیلدر هلند، فرانک فرانسه، فرانک سوئیس، و مارک آلمان سنجیده می شود. هر نقطه بر روی این خط تغییر ارزشهای پولی مورد توافق اروپا را در مقایسه با دلار آمریکا نشان می دهد. (مثلاً) تغییر در اینکه چه مبلغ دلار توسط یک واحد از پولهای شناخته شده از یک سال تا سال آینده می تواند خریداری شود.)

افزایش می دهد. هنگامی که یک استراتژی را برای بودجه انتخاب می کنیم، اول بایستی مقدار متغیرهای مورد بحث را کاملاً بدانیم و سپس تصمیماتی را که در نظر گرفته ایم ارائه نماییم.

تجزیه و تحلیل خلاصه مقالات مجلات

برای کتابخانه های عمومی و کوچک تر احتمال اشتراک بخش بزرگی از عناوین نمایه شده پایگاه اطلاعاتی (IST) وجود ندارد، یک تجزیه و تحلیل از Ebsco نشان می دهد که نمایه سازی/چکیده نویسی عمومی انتشارات شامل خلاصه مقالات مجلاتی است که در پایگاه اطلاعات آن جای گرفته اند. ۳۵۳ عنوان مجله در این پایگاه اطلاعاتی گرد آمده است که اغلب آنها را نیز مدارس و کتابخانه های عمومی ایالت متحده آمریکا مشترک گردیده اند و بر طبق داده های خدمات اشتراکی Ebsco مرتب شده اند. این عناوین، عناوینی هستند که به صورت کاملاً یکنواخت در قالب سه نظام کلی تقسیم شده اند: علوم انسانی و هنر، علوم اجتماعی، و علوم. جدول ۶، داده های تاریخی همه عناوین نمایه شده در خلاصه مقالات مجلات را تهیه کرده است. به طوری که نشان داده می شود، هزینه اشتراک همه عناوین نمایه شده از سال ۱۹۸۹، ۲۶ درصد افزایش داشته است. این هزینه در سال ۱۹۹۴ به ۸/۹ درصد خواهد رسید. (به طوری که در جدول شماره ۷ نشان داده می شود) ۱۰/۵ درصد افزایش در هزینه عناوین آمریکایی و ۵/۵ درصد افزایش خالص در هزینه عناوین خارجی برای سال ۱۹۹۴ پیش بینی گردیده است.

یادداشتها:

* این مقاله ترجمه ای است از:

keteham, lee and kathleen born. "the cost of keeping periodicals". Library journal. (April 15), 1993. p.p.42-48.